

Sundsvalls Geologiska Sällskap

Verksamhetsberättelse för 2023

Styrelse under året

Ordförande	Christer Wiklund
Sekreterare	Majvor Orrhede
Kassör	Lars-Olov Nilsson
Övriga	Sven Jonasson, Torbjörn Larsson, Lennart Hernell, Jack Rönström och Kerstin Axelsson
Suppleanter	Kerstin Brydevall, Mats Arnström och Catarina Berglind
Revisorer	Lars Brydevall och Christina Lindahl
Valberedning	Inger Hernell och Jack Rönström

Styrelsen har haft 2 styrelsemöten under året: 17 januari och 1 augusti

Årsmöte hölls 21 februari

Sven Jonasson har under året gått bort. Sven har varit en stark profil i Sundsvalls Geologiska Sällskap sedan föreningen bildades. Han har bidragit med kunskande och entusiasm och alltid varit en drivande på våra möten. Vi kommer att sakna honom.

Studiekvällar och utfärder

- 7 mars talade Sven om jordbävningen i Turkiet som ägt rum nu i februari. Han talade om tidigare oro i området och att plattgränsen går fram här. Han talade också om dinosaurier, var de funnits och om fynd man har i världen efter dem. De har spridits i olika arter över hela jorden efter Pangea. Men för 65 miljoner år sedan och efter meteoritnedslaget i Amerika har de försvunnit.
- 21 mars talade Sven om vätgas, en framtida energikälla? Forskning pågår att framställa vätgas och lagra den som en buffert vid behov. Tyskland ligger långt fram. Järnsvamp i Kiruna skall framställas genom vätgas. Vätgas skall bli ett fossilalternativ?
- 4 april talade Christer om graniten. Vi fick veta om olika former, magmatiska, metamorfa och sedimentära. Hur och var de finns och om de olika innehåll vi ser och hur de bildats. Krafter i jordens inre och på ytan har format och placerat den.
- 9 maj åker ett sällskap till Kramfors till High Coast museum. Här fick vi se en stor utställning med stora och unika stenar. Så imponerande! Jonas Bredberg, museiägare höll ett tal om sin utställning och hur den kommit till. Och vi köpte stenar, de finaste! Solig fika i trädgården efteråt.

- 18 maj fortsatte Sven sin exkursion utefter Indalsälven. Första delen var förra året. Nu gick den ner till Bergeforsen. Älvfåran är alltid intressant.
- 23 maj besökte vi John Ivar Andersson på Alnö. Han har tagit hand om en stor stensamling som vi fick gräva i för att ta hand om sådant som intresserade.
- 8 juni kom Marcus Hellquist från Geoveta AB och Peter Ladan från Hammarstrands kommun och berättade om Geo Parken i Ragunda. Där finns Döda Fallet och också Indalsälvens nya lopp och man kan se de krafter som då blev dalgången. Här kan man se de magmatiska bergen här med graniter och gabbro. Istidens avlagringar utefter älven är tydliga. Många intressanta platser att besöka i Geo Parken.
- 9-10 juni åkte 13 av oss till Hammarstrand. Här mötte oss våra föredragshållare från gårdagen och guidade oss till de platser som de talat om. Vi hade fint väder och hade stor glädje av dagarna. Vi övernattade i Hammarstrand och hade en trevlig middag på herrgården. Vi vandrade runt vid Döda Fallet både i den gamla och nya älvfåran. Vi såg på flera bergsbranter med rapakivgranit och gabbro, färggranna sådana. Vi såg också en inramad, åskådlig bild av isälvens avlagringar. Vi letade marulkar och fann dem i sandavlagringar och ev. mammutben.
- 27 augusti blev färden till Alnö inställd p.g.a. regn
- 16 september åkte vi till det gamla brottet vid Enåsengruvan. Jack hade en vän som jobbat här och här berättade om verksamheten. En guldgruva, fanns här, verksam 1984-1991. Här har funnits kross- och anrikningsverk och sedan flotation. Varje år tog man ut 350kg guld och även silver och koppar. Det ädla gick sedan med bil och tåg till Boliden. Idag ligger här en sjö med grönt vatten. Spåren av verksamheten och att vi vandrade runt här i fint väder gjorde Dagen.
- 3 oktober besökte vi Kubal. Vi fick fin guidning och film i fabriken av flera sakkunniga. Vi såg när aluminiumoxid i smältan med anoderna blev aluminium. Sedan göts den efter tillskott av olika mineral efter köparens önskemål till stora kakor. Idag har fabriken ryskt ägande efter Gränges m fl. Även om ett miljötänkande idag för utsläppen i skorstenarna och att personal skyddar sig bättre fick vi veta.
- 17 oktober berättade Björn Orrhede om vår stenstad. Det finns pelare, grunder och annat av fina stenar. Christer berättar om sitt och Svens besök i Höga Kusten i ett P4 program. Hål i klippor hade skapat diskussion och de fick reda ut det. Detta var Svens sista uppdrag för vårt Sällskap.
- 31 oktober talade Christer om sällsynta jordmetaller. Han visade på vilka de är och var de finns. Till vad behöver vi dem och hur utvinna? I Sverige finns det i bl a Kiruna och Norra Kärr, men får och kan de utvinnas?

- 14 november talade Mats Arnström om gatsten. Vi har haft flera stenbrott i Sundsvallsområdet, bl a i Sidsjö, Nacksta och Södra berget. Sten har varit i bruk i broar, husgrunder men framför allt som gatsten. De skulle huggas för att ligga still i bestämda mått. Vi har haft stora brott i Blekinge och Bohuslän och exporterat till bl a Tyskland och England. Lars-Olov visade film om kontinentaldrift.
- 5 december hade vi julfest. Kerstin och Majvor dukade upp, Christer hade frågetävling med priser och julklappar delades ut, där deltagarna hade hjälpt tomten. Lars-Olov visade film om fossil.

Sundsvalls Geologiska Sällskap är en förening som vill skapa intresse och kunskap om geologi, om stenar, bergsformationer, och landskap. Vi träffas till studiekvällar på lokalen hos Lions. Kvällens värd ordnar fika för 30kr. Vi har lotteri med skänkta stenar för 5kr/lotten. Vi åker på exkursioner till intressanta platser för att studera sten och berg. Vår medlemsavgift är 150kr per familj. Vi hoppas att våra medlemmar skall finna vårt Sällskap intressant och givande, och att man här kan finna värde i kunnande i geologi. Sten är inte bara hårt och kallt, det har struktur och ett spännande ursprung!

Styrelsen